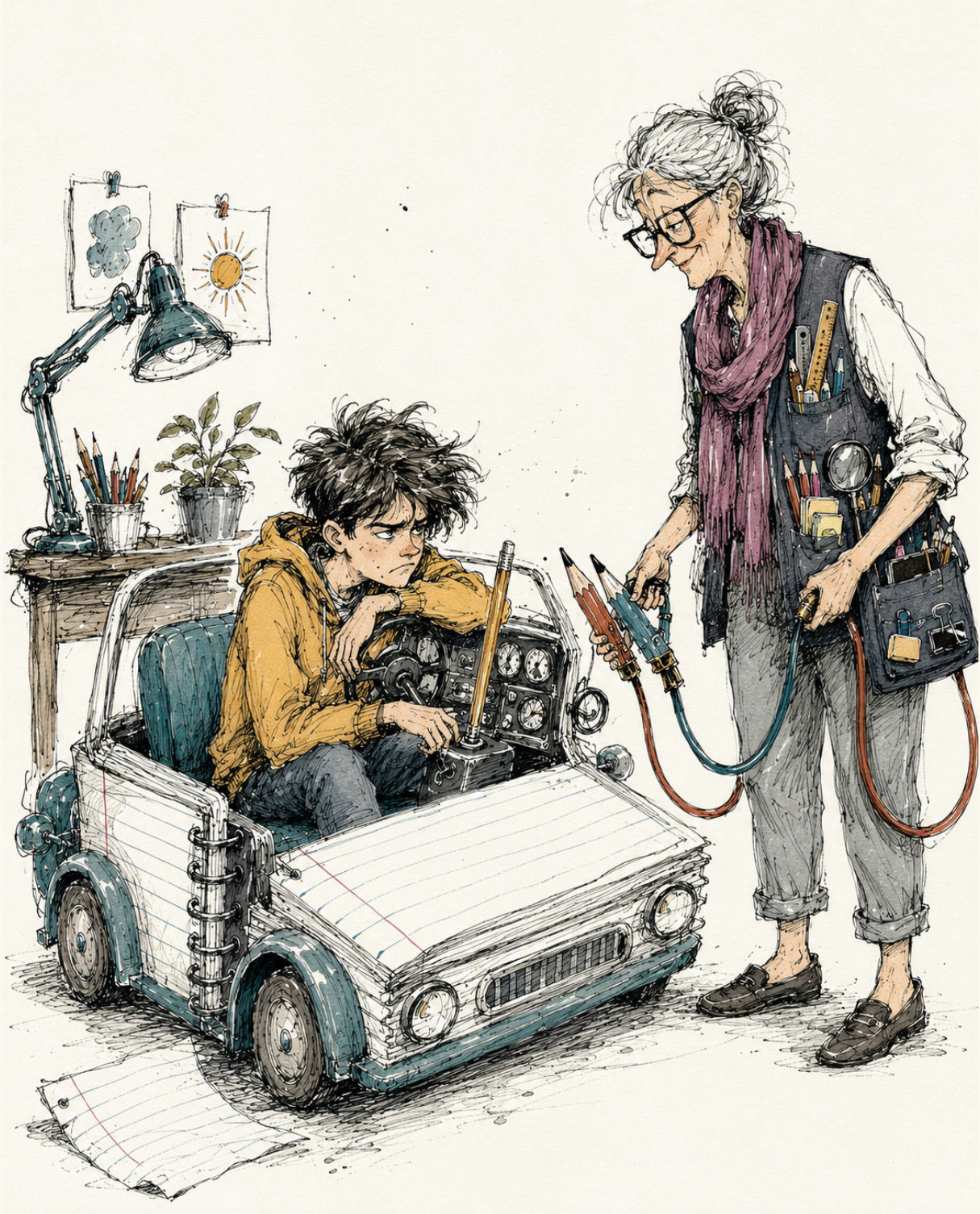

Startkabler

Slik får vi teksten i gang

Små skriveoppdrag som vekker ideer
og gir alle et sted å begynne.

Gjenstanden som har en hemmelighet

En konkret ting kan bli starten på en hel historie.

1. Legg fram en nøkkel, sko, hanske, billett eller en annen gjenstand. La elevene se nøye på den og forestille seg hvem den tilhører.
2. La dem velge et spørsmål å utforske: Hvem eier den? Hvorfor ligger den her? Hva har skjedd med eieren? Hva skjer når noen finner den?
3. Elevene skriver en kort scene der noen finner eller bruker gjenstanden.

EN MULIG START

Skoen lå midt på veien. Det var først da jeg snudde den, at jeg oppdaget ...

Tilpasning: La eleven fortelle ideen til en medelev først. Utvid ved å la gjenstanden skifte eier.

skolerom.no

Bildet og lappen

To spor som elevene selv finner forbindelsen mellom.

1. Gi elevene et fotografi og en kort beskjed. De trenger ikke passe sammen. Bruk gjerne en oppdiktet beskjed.
2. La elevene undre seg: Hvem skrev lappen? Hvem fant den? Hva skjedde før bildet ble tatt? Hva skjuler seg utenfor bildet?
3. Elevene skriver om et øyeblikk som knytter fotografiet og beskjeden sammen.

EN MULIG START

Et bilde av en tom bussholdeplass. En lapp: «Jeg ventet helt til det ble mørkt.»

Tilpasning: Gi et valg mellom to bilder. Utvid ved å la samme beskjed få en helt annen betydning.

skolerom.no

Sans deg inn i et rom

Detaljer kan gi elevene både et sted og en stemning.

1. Be elevene forestille seg et rom. Det kan være kjent, oppdiktet, hyggelig eller merkelig.
2. La dem notere noe de ser, en lyd, en lukt, noe de kjenner mot huden og en detalj de undrer seg over.
3. Elevene skriver om noen som kommer inn i rommet. La et par av detaljene bli en del av handlingen.

EN MULIG START

Da jeg åpnet døren, kjente jeg lukten av ...

Tilpasning: Bruk et bilde eller en felles ordbank som støtte. Utvid ved å endre rommets stemning med nye detaljer.

skolerom.no

En person gjør noe

Tegn handlingen fram før dere setter ord på den.

1. La elevene tegne en figur som gjør noe: venter, løper, graver eller gjemmer seg. Enkle streker er nok.
2. Lag fem bilder: Personen gjør noe. Noe uventet skjer. Et problem oppstår. Personen prøver å løse det. Noe har forandret seg.
3. Elevene forteller med utgangspunkt i bildene og skriver deretter en eller flere setninger til hvert bilde.

EN MULIG START

En person graver et hull. Spaden treffer noe hardt ...

Tilpasning: Begynn med tre bilder ved behov. Utvid ett bilde til en scene med handling og dialog.

skolerom.no

Den ordløse bildeboken

Bildene gir holdepunkter. Elevene gir fortellingen ord.

1. Vis et oppslag eller en kort bildesekvens fra en ordløs bildebok. Gi elevene tid til å oppdage detaljer.
2. La dem snakke sammen: Hva skjer? Hva kan ha skjedd før? Hva tror eller ønsker en av figurene?
3. Elevene skriver en kort tekst, en tanke eller en dialog til bildet. Sammenlign gjerne ulike tolkninger.

EN MULIG START

Velg en figur i bildet. Hva ville vi hørt hvis den begynte å snakke?

Tilpasning: Start med snakkebobler eller muntlig fortelling. Utvid ved å fortelle fra to ulike figurers synsvinkel.

skolerom.no

Den første setningen

En lånt begynnelse kan føre til en helt egen tekst.

1. Gi elevene en første setning, gjerne med to eller tre alternativer. La dem velge den som vekker noe.
2. Sett av omtrent fem minutter til å skrive videre. Førsteutkastet kan være uferdig og famlende. Tilpass tiden ved behov.
3. Etterpå markerer elevene en setning eller detalj de vil beholde. La dem utvikle akkurat denne videre.

EN MULIG START

Da jeg våknet, var alle vinduene åpne.
Ingen trodde på det jeg hadde sett.
Hun hadde aldri fortalt noen hva som lå under gulvet.

Tilpasning: La eleven diktere eller fortelle først. Utvid ved å prøve to ulike fortsettelser fra samme begynnelse.

skolerom.no

Klassen skriver samme historie

Neste setning bygger på noe en annen har funnet på.

1. Begynn med én setning. La elevene fortsette i små grupper, eller la en felles tekst gå på omgang i klassen.
2. Hver elev leser det som står, og legger til en setning som bygger videre. Bruk gjerne ulike farger for å synliggjøre bidragene.
3. Les teksten sammen. Velg et sted der historien trenger en overgang, en forklaring eller en tydeligere handling.

EN MULIG START

Da døren åpnet seg, sto det en helt annen verden på den andre siden.

Tilpasning: En medelev eller voksen kan skrive ned muntlige bidrag. Utvid ved å bearbeide teksten sammen etterpå.

Fakta blir til fortelling

Bruk fagkunnskap som utgangspunkt for en liten hendelse.

1. Velg et faglig faktum fra en tekst dere har lest. Eksempel: Vann kan fryse i sprekker og bidra til å sprengte løs stein.
2. La elevene skrive en kort hendelse der dette får betydning. De kan også prøve en tydelig oppdiktet jeg-stemme, for eksempel en vanndråpe.
3. Etterpå forklarer elevene fenomenet faglig. Snakk om hva som er fakta, og hva de har funnet på i fortellingen.

EN MULIG START

Om morgenen lå en stein på stien. Kvelden før hadde den sittet fast i fjellveggen.

Tilpasning: Gi noen fagord som støtte. Utvid ved å bruke den korte hendelsen som åpning på en fagtekst.

Bytt synsvinkel

Den samme hendelsen kan oppleves på helt ulike måter.

1. Velg en kjent fortelling eller situasjon: Bukkene Bruse møter trollet, en elev kommer for sent, eller en familie spiser middag.
2. La elevene velge en annen forteller: den som vanligvis er skurken, en tilskuer, et dyr eller en gjenstand.
3. Elevene skriver det samme øyeblikket fra den nye synsvinkelen. Hva legger denne fortelleren merke til? Hva vet den ikke?

EN MULIG START

Jeg hadde akkurat sovnet under broen da det begynte å trampe over hodet mitt.

Tilpasning: Fortell den kjente situasjonen sammen først. Utvid ved å sammenligne to versjoner av samme øyeblikk.

Tre mulige fortsettelser

Prøv flere veier før du velger en å følge.

1. Gi elevene en felles begynnelse. Be dem finne tre mulige fortsettelser: en vanlig, en uventet og en helt absurd.
2. Stikkord eller én setning til hvert alternativ er nok. Her prøver elevene ut muligheter.
3. La dem velge den fortsettelsen de får mest lyst til å utforske, og skrive en kort scene.

EN MULIG START

Da hun åpnet sekken, fant hun en levende fugl.

Tilpasning: La elevene finne muligheter i par. Utvid ved å la samme begynnelse bli både humor og mysterium.

Slik kan dere bruke ideene

Aktivitetene er ment som en idébank for mellomtrinnet og ungdomstrinnet. Velg én om gangen, og tilpass språk, tidsbruk og støtte til elevene. En kort tekst kan være nok å arbeide videre med.

Gi rom for valg

La elevene justere utgangspunktet. De kan snakke, tegne eller notere før de skriver. Oppgavene kan brukes til fortellinger, dialoger, dikt og korte scener.

Finn noe å utvikle

Be eleven velge en setning eller detalj som vekker interesse. Hva skjer akkurat her? Kan vi få se eller høre litt mer? La eleven prøve ut en endring og lese teksten på nytt.

Gi respons som bygger skrivemot

La deling være avtalt på forhånd. Les eller lytt, pek på noe konkret og spør: Hva ble jeg nysgjerrig på? Hva vil jeg høre mer om? Gi skriveren tid til å velge hva som skal skje videre.

skolerom.no

Inspirasjon og videre lesing

Heftet bygger på workshopens idénotater. Formuleringer, eksempler og tilpasninger er bearbeidet for Skolerom. Aktivitetene er en samling ulike skrivegrep og er ikke samlet hentet fra «Skriv som du vil».

Gjenstander og karakterutvikling: [The Shoe Lesson](#)

Bilder og lapper: [ReadWriteThink: Rummaging for Fiction](#)

Tegning og handling: [ReadWriteThink: Draw a Story](#)

Ordløse bildebøker: [ReadWriteThink: Creative Writing Through Wordless Picture Books](#)

Samskriving: [ReadWriteThink: Collaborative Stories](#)

Fakta som utgangspunkt: [ReadWriteThink: From Fact to Fiction](#)

Lenkene kan åpnes i den digitale PDF-en. Illustrasjon: KI-generert.

skolerom.no

